

Knihy Bodha Sudhe (Učení o věčné moudrosti) od "obnovitele" linie Navnath Sampradája Šrí Gurulingadžangama Maharadže (1790–1885)

Když Gurulingadžangam Maharadž opustil své tělo, Bhauseheb Maharadž byl u něj a spolu s ním jeho další žáci, lingajaté. Když umíral, řekl: „Tohle tělo jedlo přepuštěné máslo (*ghi*) a další dobré věci. Nedávejte mne do země. Dejte moje tělo do džungle, aby zvířata měla hostinu. Nedávejte mne do *samádhi*. Jestli něco takového chcete mít, jen někam postavte kámen v mém jménu – my mu říkáme *lingam* – a to bude stačit.“ Pak opustil tělo.

Šrí Gurulingadžangam náležel do rodiny *Virásaiva* z Nimbargi, malé vesnice státu Karnataka v Indii. Když mu bylo 25 let, otec ho jednoho dne velmi přísně pokáral, protože se účastnil hlučných světských oslav plných jídla a pití. V návalu obrovské lítosti a hanby se vydal odčinit své počínání do Pandhápuru, kde se vroucně modlil k Bohu celkem tři dny, aby mu odpustil jeho hloupost a uvedl ho na správnou cestu. Třetí den se mu ve snu zjevil Bůh Vitthal a uklidnil ho slovy: "Dítě, neboj se. Jdi do Siddhagiri. Najdeš tam svého Mistra, který tě povede." Toto ubezpečení obnovilo jeho vnitřní klid a vrátil se pokojně domů. Pár dní poté se vydal na pouť do Siddhagiri, poblíž Kolápuru. Bylo to místo božstva jeho rodiny – Šrí Kadasiddhěšvara. Když vykonal uctění Siddhěšvara, začal hledat svého Gurua. Vyšel zrovna z chrámu, když spatřil zářící vizi Jogína, který se vynořil z jeskyně, jež byla poblíž, a pokynul Gurulingadžangamovi, aby k němu přistoupil. Zcela fascinován třpytivou postavou doslova spěchal k Jogínovi (ve formě vize) a padl mu k chodidlům. Jógin mu něžně pomohl vstát a vzal ho do jeskyně. Zde mu udělil zasvěcení ve formě Guru Mantry a doporučil mu, aby na ni pravidelně meditoval. "Pokud budeš dělat tuto praxi upřímně, tvoje sláva se bude šířit všemi směry," řekl Jogín (ztělesněné božstvo Kadasiddhěšvar). Plně spokojen s požehnáním Jogína, se vrátil Gurulingadžangam domů. Brzy poté byl zcela vtažen do rodinného života a nemeditoval pravidelně. To trvalo celkem šest let. Uvědomiv nedbalosti svého žáka ho jednoho dne Jógin doma navštívil (zjevil se). Zcela překvapen náhlým příchodem svého Gurua ho Gurulingadžangam uvítal a uctil. Nabídl mu dvě rupie, jako dar (*Guruadaksana*) svému Guruovi. Jógin mu je vlídně vrátil a poradil mu, aby jednu použil pro svět smyslů (*Prapanča*) a druhou pro Nejvyšší moudrost (*Paramártha*). Gurulingadžangam zcela vážně slíbil svému Guruovi, že se bude v budoucnu věnovat neustále meditaci. Přemožen emocemi se zcela rozprostřel u Guruových chodidel. A před tím, než dokázal vstát a mohl s pokorou vyjádřit svou úctu k němu, Jógin náhle zmizel.

Tato příhoda se sebou přinesla zásadní změnu v jeho životě. Gurulingadžangam učinil pevné rozhodnutí pravidelně meditovat s jednobodovou oddaností. Vzдал se své profese barviče látek a začal pracovat jako pastevec ovcí, což mu dopomohlo více se věnovat meditaci. Denně vodil na pastvu stádo, které pak předal ostatním pastevcům s prosbou, aby mu je hlídali spolu s jejich stádem. On pak mohl celý den strávit pohroužen v hluboké meditaci ve stínu pod nedalekým stromem. Takto pokračovala jeho nepřetržitá sádhana, den za dnem, měsíc za měsícem a rok za rokem bez jakékoliv cizí pomoci a vedení. Duchovní vedení a inspiraci čerpal na základě svého duchovního vývoje z Átman, jež přebývalo v srdci. Takto postupoval různými duchovními úrovněmi dnem i nocí do svých 36 let. Představoval si Átman, rozmlouval s Átman, hrál si s Átman a nakonec splynul do Nekonečného Átman a prožíval extatickou blaženost. Poté dosáhl vrcholu duchovní cesty.

Vnější život Šrí Gurulingadžangama byl celkem poklidný, zato duchovní život naplňovalo množství hlubokých prožitků. Šrí Maharadž je však nikomu neprozrazoval. Pár z nich, které z jeho zdráhavých úst přeče jen náhodně vyklouzly, zachytil jeho nejbližší žák Šrí Bhausaheb Maharadž, díky kterému jsou dnes známy: Šrí Maharadž spatřil úplnou formu Átman od

hlavy až k patě, měl vizi Pančavadama – Boha s pěti hlavami, stejně jako boha Brahmy, Višnu a Šivy, jednoho za druhým. Zakusil také vizi Nekonečného *Nirbayalu*. Slyšel a viděl nejjemnější Božská jména, tudíž i proto byl předurčen k tomu, aby přijal *Námamantru* (*Gurumantru*) z Nebes (od vize Jogína, který byl ztělesněním božského Kadasiddhěšvara).

Po dosažení nejvyššího duchovního cíle vedl požehnaný život *Džívanmukty* – Realizovaného (osvobozeného) Světce. Vedení domácnosti svěřil svému synovi a zbytek života zasvětil Nejvyšší moudrosti (*Paramártha*). Praktikoval sádhanu se svými žáky, žehnal jim a promlouval o knize *Dasboadh*. Takto to pokračovalo 28 let. Poté, co vedl takto dokonale plnohodnotný život, odešel ve věku 95 let do Mahásamádhi, a zanechal po sobě pár významných písní a básní (*Vacana*) a knihu *Bódha-Sudhé* pro dobro svých žáků, stejně jako pro celou linii (slavnou linii *Navnath Sampradáju*).

Mezi žáky Gurulingadžangama Maharadže patřili především Raghunáthprijia a Bhausahab Maháradž Umdikar.

Raghunáthprijia v dětství opustil domov, aby žil jako asketa. Během poutnické cesty rozmlouval se sádhaky a po tom, co vyšel z debat jako vítěz, žádal, aby mu písemně potvrdili, že je neporazitelný. Díky písemnému důkazu jeho schopností se stal velmi slavným. Jak cestoval, přišel jednou do Nimbargi. Vesničané řekli sádhuvovi Raghunáthprijovi: „Před naší vsí je svatý muž, kterého byste měl potkat, abyste se s ním utkal.“ Tak Raghunáthprijia lidem řekl: „Je-li ve vesnici svatý muž, musím se s ním utkat v učené debatě.“ Zlomyslní venkované, kteří v tom viděli výbornou příležitost, šli vyhledat Gurulingadžangama a řekli mu: „Je tu jogín, který se s vámi chce utkat v učené debatě.“ Gurulingadžangam odmítl a odpověděl: „Nechci být zapleten do nepřijemností nějakou debatou.“ Venkované namítli: „Měl byste se změřit s tímto sádhuem, jinak utrpí pověst naše obec. Měl byste se s tím člověkem utkat.“ Na naléhání venkovanů tedy uposlechl, ale nerad.

Tak se ti dva setkali a Raghunáthprijia stanovil tato pravidla: „Když v této debatě prohrájete, napíšete mi potvrzení, že jsem nepřemožitelný, a že jste prohrál. A jestli prohráji já, jsem připraven stát se vaším žákem.“ Když byla pravidla přijata oběma stranami, oba muži se posadili, a debatovali. Dvacet čtyři hodin bez přerušení vedli hovor a probrali mnoho různých otázek, až nakonec, když Raghunáthprijia připustil, že prohrál, padl Gurulingadžangamovi k nohám a řekl: „Vaší milostí jsem dosáhl plného poznání, jež učíte. Žádám vás o následující: přikažte mi, abych opustil toto tělo. Neboť jakou má cenu, když jsem dosáhl poznání?“ Na to Gurulingadžangam odvětil: „V této chvíli není na něco takového žádný spěch. Pobuď tady a během toho pobytu sleduj cestu oddanosti; to je můj příkaz.“

Raghunáthprijia zůstal několik dní v Nimbargi. Pak odešel, jak mu jeho mistr přikázal, do Umadi. Tam po dvanácti letech intenzivního praktikování došel k plné realizaci.

V Umadi žila velmi vážená rodina jménem Desphandé. Nejmladší syn se jmenoval Vjankatěša. Každé ráno chodil s velkou přesností do chrámu projevit svou úctu; Raghunáthprijia, který tam žil, ho vždy vítal pozdravem „Namaskár“. Mladý muž odpovídal, udiven tím, že ho svatý muž takto zdraví. Když příští den přišel do chrámu na daršan, řekl Raghunáthprijovi: „Rád bych se vás na něco zeptal.“ „Ano, pane,“ odpověděl Raghunáthprijia bez váhání. „Vy jste světce,“ řekl mladý muž. „Jste starší než já, proč mi tedy dáváte

pozdravení Namaskár?“ Raghunáthprijia odpověděl: „Nezdravím tebe, ale Skutečnost v tobě.“ V té chvíli Vjankatěša vůbec nic nechápal. Chvíli hovořil s Raghunáthprijou a řekl mu: „Chci také sledovat cestu, kterou následujete vy; vysvětlíte mi svoje učení. Chci dosáhnout úplného poznání této cesty.“ Raghunáthprijia odpověděl: „Přijď sem zítra brzy ráno. Půjdeme do Nimbargi, abychom se setkali s mým učitelem, Gurulingadžangamem. On ti dá své učení.“ Příští den šli spolu do Nimbargi. Raghunáthprijia pozdravil svého mistra a mladý muž sepnal ruce a poklonil se. Gurulingadžangam se Raghunáthprijii zeptal: „Kdo to je?“ Raghunáthprijia odpověděl: „Jmenuje se Vjankatěš Desphandé a pochází z vesnice Umadi; přišel vás požádat, zda byste ho mohl učít.“ Gurulingadžangam odvětil: „Ty jsi Brahmín, proto mu jen ty můžeš dát mantru, udělej to, je to můj příkaz.“ Raghunáthprijia, který hluboce ctil svého mistra, poslechl, dal Vjankatěšovi mantru a řekl mu: „Ačkoli jsem to já, kdo ti dává mantru, je tvým mistrem Gurulingadžangam Maharádž, rozumíš?“ Vjankatěš Desphandé se stal slavným pod jménem Bhausahab Maharadž.

Šrí Gurulingadžangam Maharadž: Bodha – Sudhe (Učení o věčné moudrosti)

Část 1.

Základní principy chování

1. Požehnaný lidský život

Lidský život je vskutku mimořádným požehláním. Jistě je výsledkem dobrého chování v minulých životech. Existují čtyři druhy tvorů: ty, jež se narodily z vajíčka, embrya, ty, co vděčí za svou existenci vlhkosti a ty, co vyrašily ze země. Individuální duše nepřetržitě putuje skrze ně. Projde skrze 8, 4 mil. forem života. Jedná svévolně, dovádí, škodí, nesmírně trpí a nakonec ztratí vědomí v naprostém vyčerpání. Přesto se někde přihodí i něco dobrého, učiněno pro ostatní a tento nedosažitelný lidský život je pak toho důsledkem. Ale pokud je i zde život promrhán zlými skutky, dychtivostí po třech žádostech (žena/muž/vztahy, bohatství, půda), ponecháním volného průchodu šesti vášním a není realizováno Átman, tento vzácný lidský život není naplněn. Nelze garantovat, že se do lidského těla vrátíte. Tento lidský život musíme využít nejlepším způsobem přímo teď a tady.

2. Čtyři stádia a stavy života

Každý život plyne skrze čtyři stádia a stavy. Dětství, mládí, dospělost a stáří jsou čtyři stádia. Nevědomost, poblouznění, tužba a strach jsou čtyři individuální stavy.

Nejdříve je tu dětství; nevědomost oslabí rozlišování mezi dobrem a zlem a je nemožné odlišit, co náleží vašemu „já“ a co ostatním. Po dosažení puberty postihne osobu zájem o manželství a sex. To je vskutku nevědomost.

Pak následuje mládí. Muž pojme ženu za manželku, což je výsledkem dobrého chování. Muž a žena jsou si drazí navzájem. Muž je svou ženou okouzlen a jedná dle jejích slov. Přikládá jim větší důraz než slovům svých rodičů. Nestará se o štěstí svých rodičů, čímž je činí bídnými. Jak ohavné. Takový darebák zřídka obdrží nějaké štěstí. Po dosažení dospělosti touží po potomcích. Touží po nich dnem i nocí. Časem je díky důsledkům dobrého chování

zplodí. Přesto nebojácně pokračuje ve svém hříšném životě bez rozlišování mezi dobrem a zlem a potýká se s mnoha neštěstími.

Čtvrté stádium je to poslední, a to stáří. Člověk se nepřetržitě obává o osud svých dětí, které tu po něm zůstanou a přemýšlí, jak by mohly být ve svém životě šťastné. Stáří je to nejtěžší. Sestavuje se výkaz našich hříchů. Sobectví a hamižnost zde dosahují svého vrcholu. Pocit „moje“ a „tvoje“ je markantní. Člověk se stává terčem výsměchu. Hluboce vtažen do světského života zapomíná na své pravé „Já“ (Átman) a hodně trpí. Během tohoto stádia byste proto měli být extrémně bdělí. Měli byste se horlivě držet Božího Jména, snažit se realizovat Átman a osvobodit se od kolotoče existence.

3. Síla chování je silou božskou

Jediným zachráncem je naše dobré chování. Nikdy byste neměli být závislí na druhých, a to ani trochu. Neexistuje žádná jiná podpora kromě našeho vlastního dobrého chování. Bůh přebývá uvnitř nás; drží váhy a vyměřuje nám dle zásluh.

Každý z nás se stěží kdy stará o vlastní chování. Za nemoci, které nás postihnou, viní Boha. To není fér. Zkušenost nás naučí, že naše radost i utrpení nesou nic než výsledky našich vlastních činů. Je to holá pravda – každý zaseje to, co sklídí. Pokud jednáme moudře a správně, nedotkne se nás žádná újma, a to dokonce ani ve snu. Naopak, pokud pácháme zlo, újma nás bude vždy pronásledovat. Pamatujte si to a jednejte moudře a správně. Jestliže onemocníme, mělo by to být přičteno našemu zlému konání. I jen píchnutí trnem může být výsledkem nějakého našeho zlého skutku. Jednejte správně; žádné choroby, újmy ani problémy se na vás nesnesou.

Síla správného chování je nepřekonatelná. To dobré či špatné plyne z našeho chování. Ani trojice Bohů (Brahma, Višnu, Šiva) nemůže způsobit žádnou újmu – třebaže jsou považováni za bytosti disponující dobrým chováním. Pak co teprve ubohý lidský tvor!

A naopak, kombinovaná síla této božské Trojice selhává v konání jakéhokoliv dobra, pokud sám člověk nemá dobré chování. To je důvod, proč Světec Purandaras řekl: „Ó Bože, pokud mé činy převažují, co můžeš vůbec dělat?“ Bůh je vsutku s námi; ať už jednáme správně nebo v našem chování selháváme. Určitě trestá. Pochopte to pořádně a vždy se snažte jednat správně.

4. Jak zasejeme, tak sklídíme

To dobré či zlé je všechno odrazem našeho vlastního konání. Jak zasejeme, tak sklídíme. Zasejeme-li špatně, i úroda bude zlá. Hořká kmínová semínka plodí hořký plevel; z dobré pšenice vzniká dobrá mouka. Pokud zasejeme hořké kmínové semínko, jak můžeme očekávat dobrou úrodu pšenice? To je důvod, proč musíme vždy jednat uvážlivě a konat dobro. Epidemie cholery zabila mnohé. Cholera není nic než válečná sekera v Božích rukou. Je to On, kdo zabíjí tímto nástrojem. Co zmůže samotný nástroj bez toho, kdo jej ovládá? Bůh je nejvyšším kontrolorem. Jste-li díky dobrému chování příjemcem Jeho Milosti, jak by se vás mohla dotknout cholera? Uvědomte si to a snažte se získat boží Milost díky dobrému chování.

5. Jaký zvuk, taková ozvěna

Ostatní se k nám chovají stejně tak, jako se my chováme k nim. Láska plodí lásku. Hněv, nafoukanost a lhostejnost jsou opláceny stejnou měrou. Rovněž tak je tomu s úctou, pohrdáním a podvodem. Když si otevřete jakýkoliv účet (který si vyberete), jsou v něm zaznamenány jak kreditní, tak debetní položky. Dostanete to, co dáváte. Těšte druhé, budete tím těšit sebe. Způsobujete bolest druhým, a způsobíte bolest sobě. Důvod je ten, že Átma je vše-prostupující. Na každou vaši akci čeká odpovídající reakce. O tom není pochyb.

6. Necht' každý krok provází introspekce/vnitřní šetření

Měli byste vždy kriticky zkoumat své chování. I když vás jen píchne trn, měli byste prozkoumat, proč píchl, jakou chybu nese on a jaká chyba chování je za to zodpovědná. To vše je třeba okamžitě důkladně prohledat; mysl je nutno pokárat a chování náležitě napravit. Taková introspekce na každém kroku vám uleví od jakýchkoliv nahodilých škod či nemocí.

7. Chovejte se dle svého slova

„Chování ve shodě se slovem zpečetuje znovu-zrození.“ „Nadi“ znamená dobré chování, „Nidi“ značí poslouchat slova svého Gurua neboli učitele. Následujte slova světců a mudrců z minulosti a tato vaše lidská existence může být opravdu poslední. Individuální „já“ bude osvobozeno ze zrození a splyne s Átman, univerzálním „Já“.

8. Vy sami jste Bůh

Člověk se v nesnázích modlí k Bohu: „Ó Bože, přivod' mi to dobré: Nikdo jiný to udělat nemůže. Ty jediný jsi k tomu způsobilý.“ Skutečný význam tohoto je následující: „Vy sami jste Božské podstaty. Dle toho, jak jednáte, následuje buď to dobré, nebo zlé. Nikdo další s tím nic udělat nemůže. Vy sami konejte dobro.“ Takto byste se měli modlit sami k sobě.

II. Odstranění neřestí

9. Žena, bohatství a majetek

Všichni lidé jsou chyceni v síti tří objektů (gun) – žena/muž (vztahy), bohatství a majetek. Bůh na každého z nás uvalil tuto trojici. Musíme být spokojeni s tím, co nám bylo uděleno a žít spokojeně až do smrti.

Neměli bychom být ve dne v noci zaujati majetkem druhých a znevažovat to, co sami vlastníme neboli nakládat s naším majetkem špatně. Pokud dychtivě hledíme na majetek druhých, naše oči zaplaví zkaženost – budou proklety! Toužíme-li, mysl je zkažena a zatracena. Oči a mysl jsou nepřátelé. Tančíme-li v jejich rytmech, jsme neúspěšní. Neměli bychom jim nikdy udělit svobodu.

V případě že se mysl dostane mimo naši kontrolu, měli bychom se modlit k Bohu; a nikdy netoužit po bohatství druhých. S bohatstvím a majetkem náležitě ostatním bychom měli nakládat jako s něčím zakázaným a prokletým a měli bychom být spokojeni s tím, co nám Bůh nadělil.

10. Cizoložství dláždí cestu do pekla

Ani za cenu smrti bychom neměli spáchat cizoložství. Cizoložství způsobuje zkázu bohatství, života, těla a reputace. Samotný život je zruinován. Kvůli tomuto hříchu se v životě staneme nuznými. Osvobození je nedosažitelné a následuje děsivé peklo.

Takoví lidé se stanou pro zem opravdovou zátěží. Potravu se jim dostává nezaslouženě. Země nikdy nemůže snést jejich zátěž.

Dobří lidé by proto měli nahlížet na manželky druhých jako na své matky. To jim zaručí štěstí ve světském životě. Díky odevzdání se vhodnému duchovnímu učiteli (Sadguruovi) dosáhnou osvobození.

11. Hněv – pária (člen nízké kasty v Indii)

Hněv je pária (člen nízké kasty v Indii) a vždy by s ním mělo být zacházeno jakožto s nedotknutelným. V domě, ve kterém hněv plodí neustálý neklid, panuje bída. Takové lidi nemá nikdo rád. Nikdo je nenazve dobrými a každý je bude odsuzovat.

Když se dovnitř vplíží hněv, vyplatí se najít důvod proč ho odhodit a mysl pokárat. Hněv musí být zcela vykořeněn.

Když se rozhněváte na děti v případě, že je chcete přivést zpět na správnou cestu, je to omluvitelné. Ale pak, ať je jejich chyba jakákoliv, hněv by měl být raději omezen na ústní napomenutí, než na fyzickou sílu, jelikož pak je tu vždy pravděpodobnost pohromy.

12. Dopady samolibosti

Člověk je většinou velmi namyšlený/ješitný. To je vskutku špatné. Namyšlenost nenese žádné ovoce. Plyne z ní mnoho chyb. Kvůli namyšlenosti lidé arogantně používají hrubá slova směrem k druhým, a dokonce je fyzicky napadají. Spěchají do útoku a pronášejí všelijaké nesmysly.

Takoví lidé málokdy rozliší, co je nevýznamné a co ohromné. Jsou tak namyšlení, že ani nechápou, jak mluvit s druhými. Zapomínají i na své vlastní dobrodince! Kvůli této namyšlenosti nakládají s podlahou a prachem stejně. Člověk neustále sklízí plody svých neduhů vycházejících z jeho namyšlenosti. Od druhých mu bude opláceno stejnou měrou. Nikdo se ani nesníží k tomu, aby s ním mluvil. Bude na něj nahlíženo jako na ochozené boty. Jeho slova zůstanou nevyslechnuta.

Pamatujte si! Namyšlenost na cokoli je zaručenou známkou nadcházející zkázy. Je-li muž přepychový na svou ženu, zlato či majetek, na své děti, bohatství, poznání, sílu a další věci, tak mu budou odepřeny anebo zmizí. Pyšný král ztratí své království. Pyšný žebrák nedostane almužnu! Tímto způsobem ničí Bůh naši namyšlenost.

Podobně bychom neměli být pyšní ani na své duchovní zkušenosti. Kvůli pýše zeslábnou. Ti, kteří o ně dobrovolně přicházejí, se oddávají pýše.

Proto jakmile vyvstane příležitost, aby vyvstala pýcha, měli bychom myslet na ty, kteří jsou daleko významnější než my, a přesto pokorní. Tímto způsobem sebe napravíme. Na základě tohoto uvědomění a strachu, že kvůli namyšlenosti přijdeme o vše, co máme, bychom měli

namyšlenost utnout v samém zárodku. Když se náhodou vynoří, je třeba ji hned zahnat. Měli bychom se těšit ze všeho, co na nás Bůh laskavě seslal, a to rovněž bez přílišné publicity.

13. Závist plodí bolest

Nikdy bychom se neměli cítit smutní nebo závidět ostatním v případě, že se jim daří, mají vysokou pozici a četné potomstvo. „Závistivec přichází o své jídlo a žádostivec o své potomstvo.“

Nikdy ani na chvíli nemyslete zle o druhých lidech. Pokud tak činíme, čelíme neštěstí/osudu jako první. Důvodem je fakt, že Átman přebývající ve všech bytostech je jeden a týž. Proto bychom vždy měli přát ostatním dobro. Pak Bůh sešle dobrý osud i na nás, v souladu se silou našeho dobrého chování.

14. Pokrytectví/přetvářka

Pokrytectví značí navenek okázale ukazovat meditaci na „Já“ (Átman), zatímco uvnitř být zcela zabrán myšlenkami na světské objekty. Nikdy bychom neměli pěstovat pokrytectví, protože Bůh je všudypřítomný a vševědoucí. On ví vše. Proto se Ho nikdy nesnažte podvést pomocí přetvářky.

15. Podvádění je špatné

Nikdy nepodvádějte druhé. Podvádění je velmi špatné. Samotný důvod, kvůli kterému je podvádění praktikováno, se stane zbytečný a nenaplněný. Nikdy nezrazujte důvěru, kterou do vás ostatní vložili. Pokud podvodně získáme nějaké cizí bohatství, ztratíme podvodem to vlastní. Ruce páchající podvod budou pošpiněny. Semeno zaseto těmito rukami nevyklíčí a nevzejde z něj žádná úroda.

Zatímco zpronevěřujeme majetek druhých, cítíme se šťastni. Ale jakmile je zásoba našich předešlých zásluh vyčerpána, majetek rychle zmizí; odejde, stejně jak přišel. Nezůstane.

16. Léčka pokušení

Žena, děti a vnoučata nás vtahují do poblouzněnosti a tou se míní Májá (připoutanost). Měli bychom se vyhnout pasti pokušení. Neměli bychom zbožňovat své děti příliš. Zároveň nemůžeme selhat v obstarávání výživy a ošacení pro ně. Měli bychom se k nim chovat, jakoby to byly děti někoho jiného. Pokud jim sobecky poskytujeme přespříliš péče, uškodí jim to. Neměli bychom sebe zatahovat do léčky jejich Máji (připoutanosti), neměli bychom se stát partnery jejich štěstí či zármutku, měli bychom nechat věci jít tak, jak jdou.

Je to tato poblouzněnost, která nás lapí do pasti. A tak jsme zvalcováni. Musíme proti ní tudíž bojovat a osvobodit se z jejích pout. Na cestě k tomuto dosažení bychom měli mysl napomínat a odstříhnout všechny kořeny poblouznění. Toto je vskutku opravdovou denní obětí. Obětování všech našich neřestí se rovná zajištění si velké zásluhy.

17. Pohromy bezpráví/nespravedlnosti

Někdy se zdá, že čin, který není spravedlivý, se stane prospěšným a naopak spravedlivý čin způsobí velkou ztrátu. Ale ani v takovém případě by neměla být spravedlnost ponechána

stranou. Nikdy bychom se neměli chovat špatně. Ztráta tím způsobená je pak patrná. Je-li naše chování přímočaré, veškerá ztráta nám bude nahrazena vnitřním svědkem, Bohem (Átman). Naproti tomu, pokud je naše chování chybné a dojde k nespravedlnosti, možná ani nebudeme schopni neviditelnou ztrátu snést; např. ztrátu manželky v mládí či ztrátu dětí ve stáří. Měli bychom proto naši mysl poradit: „Viditelná ztráta je snesitelná, avšak ta neviditelná je skutku velmi těžko snesitelná. Jak nám mohou ostatní ublížit? Jestli zakusíme ztrátu i přes naše dobré chování, měli bychom vzít v úvahu, že pomine případné hrozící nebezpečí. Újmu, kterou nám způsobí druzí, snést možná dokážeme. Ale vydržet trest, který na nás uvalí Átman, nikoli.“

18. Náležitý trest za hřích

Pokud jsme schopni rozlišovat a chápat, měli bychom se držet od hříchu stranou. Upustit od něj. Hřích z nevědomosti přináší ztrátu, kterou si neuvědomujeme; vědomě spáchaný hřích je regulérně potrestán.

Dejme tomu, že ukradneme z poličky okurku a pán domu to uvidí. Může nám vyhubovat nebo nás zbít. Za vykradení domu nebo vraždu nám však vynadají, zbijí nás a je nám (pozn. překl. v té době) useknuta ruka nebo jsme posláni na doživotí do vězení.

19. Tři způsoby potrestání

Nemorální chování má za následek tři způsoby trestů – fyzický, duchovní a boží.

Fyzický trest plynoucí z našich hříchů představuje – zbití, trest z porušení zákona, újmu/zranění zaviněné zvěří nebo trest elementů způsobující tělu různá utrpení. Takovéto potrestání způsobené druhými se nazývá fyzickým utrpením.

Duchovní utrpení představuje agonii duše. Nemoc nebo bolest postihne tělo a mysl a činí nás žalostnými.

Boží trest je tím, který na nás čeká v skladišti po smrti. Představuje trest Jamy, Boha smrti.

Zvážíme-li tyto tři druhy trestů, měli bychom od hříchu upustit.

20. Straňte se tajnůstkářství

Nikdy nejednejte v záležitostech života tajnůstkářsky. Měli bychom se chovat bez strachu z druhých. Nicméně co se týče našeho chodu domácnosti, měli bychom se uchýlit k diskrétnosti. Kvůli tomu však nemusíme mít strach z ostatních. Samotnou duchovní praxi bychom ale měli praktikovat v tajnosti. Kromě toho by nemělo být tajné nic.

21. Lenost – úhlavní nepřítel

Nikdy bychom neměli být líní. Lenost neničí jen línou osobu, ale i celou její rodinu. Charakteristickým znakem lenosti je to, že ničí i ty, kdo jí k tomu dají příležitost. Měli bychom se proto držet od lenosti dál.

Lenost je stejně tak škodlivá v duchovním životě. Jakmile usedneme do meditace, vplíží se spánek a usídlí se lenost. Spánek bychom měli hned, jak se objeví, zahnat a setrvat v meditaci.

Pokud takto vytrváme po dobu cca 14 dnů, spánek nás pak nepřepadne. Práce, kterou nás lenost nutí odložit, by měla být udělána okamžitě.

Jednáme-li tímto způsobem, stane se to pro nás zvykem. Abychom s tím začali, musíme být stateční. Lenost po nějakém čase zmizí.

22. Plod strachu

Úzkost neboli obava je nadmíru zlá. Její plodina se šíří velmi rychle. Je nutné ji proto utnout hned ve zrodu. Dejte mysli radu a vykořeňte obavy. Strachem je stárí a spokojeností je mládí.

Lidé se bojí od svého zrození až po svou smrt. Jak plyne čas, jejich obavy narůstají. Obavy však problém nevyřeší. Je to Boží vůle, která nakonec převládne, tito lidé se obavami jen unavují.

Nejdříve bychom měli být opatrní na věci, co nám náleží, abychom je neztratili. Když je ztratíme, neměli bychom se rmoutit z jejich ztráty. Neměli bychom plakat nad rozlitym mlékem. Možná tím předejmemu nějakému hrozcímu nebezpečí. Možná se tím odvrátila nějaká větší pohroma. Svět pod nebesy je kompaktní/jednotlivý a ztracená věc se proto nachází uvnitř něj. Bůh je dostatečně mocný, aby to zaručil. Dbáme-li o své chování, nic se neztratí. To, co je ztraceno, lze opět získat. V tomto duchu bychom měli utěšit svou mysl.

23. Touha po Absolutnu

Duchovně hledající by neměli mít obavy ohledně světských záležitostí. Měli by horlivě dychtit po větší a větší vizi Átman a také po nabytí nebeského nektaru (z opakování) Božského jména. To znamená, že by měli neustále myslet na Absolutno (Átman). Meditují-li nepřetržitě na Átman, On zajistí, aby se jim dobře vedlo. Bude obstarávat jejich potřeby a držet nad nimi ochrannou ruku po celý život.

Jediným prostředkem ke zničení samotného semene úzkosti a vyčištění mysli od všeho smetí je Boží jméno milostivě udělené od duchovního učitele/Satgurua. Meditace na Boží jméno vykoření všechnu úzkost a Bůh zahrne duchovního aspiranta milostí.

Část III.

Pěstování ctností

24. Rozlišování (Vivéka)

Rozlišování je jediná největší zbraň k boji s neřestmi. Nic by nemělo být učiněno bez rozlišování. Měli byste se stát bdělými díky pozorování pádů a poklesů ostatních. Ať děláte cokoli, měli byste jednat s prozíravostí a zdolat všechny nepřátele (neřesti) za pomoci spokojenosti a meditace na „Já“ (Átman).

25. Dobrý úsudek

Náš úsudek (buddhi, intelekt) nás může ochránit nebo zabít. Správný úsudek ochraňuje, a ten zlý zabíjí. Je to správně orientovaný úsudek, který vede k nepřetržité meditaci na „Já“ (Átman). Pokud je úsudek přiměřen k odvrácení se od „Já“ a vede nás k obavám o naše záležitosti, je tomu naopak. Hromadění majetku atd. nám bude k ničemu, jakmile nás postihne krize. Ale je to správně orientovaný úsudek, který nás ochrání. Proto byste se měli nepřetržitě modlit k Bohu (Átman) a vypěstovat si správně orientovaný úsudek (buddhi).

26. Kontrola smyslů

Existuje deset smyslů, pět kognitivních a pět motorických (pohybových). Měli byste si vycvičit přísnou kontrolu nad svými smysly, nepoddávat se jejich požadavkům, ale úspěšně jim odporovat a podrobit si je. Pod plnou kontrolu je dostaneme jedině tehdy, když jsou zcela zaměstnány ve službě „Já“ (Átman).

Pouze ten, kdo si takto podrobí mysl a vytříbí smysly, je skutečný hrdina, světec a ten, kdo realizoval Boha. Zcela završil smysl života. Jediný smysl lidského života je dosažení nejvyššího završení.

27. Nejdříve zničte touhy

Člověk je ovládán šesti vrozenými vášněmi – touha, hněv, nevědomost/namyšlenost, závist, pokrytectví/přetvářka a pýcha. Tyto vášně jsou zodpovědné za neustále se opakující cyklus zrození a smrti.

Nemělo by jim být dovoleno způsobovat rozruch. Proto je třeba ze všeho nejdříve eliminovat samotnou touhu. Vždy byste měli touhu zastavit tím, že mysl poradíte: „Proč bych měl něco chtít? Nic nechci.“ Neměl by zde být proto prostor pro vyvstání hněvu. Hněv je výsledkem frustrace z touhy. Za nepřítomnosti touhy chybí samotná základna hněvu. Když tu není touha, není zde ani hněv. A zbytek, jelikož nemá základnu, vůbec nevystane.

I když se touha v mysli objeví, tělo by mělo být zdrženlivé a nemělo by mu být dovoleno následovat příkazy mysli. „Třebaže mysl sejde z cesty, nedovolte, aby ji tělo následovalo,“ říká hinduistický světec.

Mysl musí být regulována a kontrolována neustálou meditací (sádhana). Odmítne-li se vzdát vášní, mělo by ji být s dobrým úsudkem poraděno; pomocí pravidelné meditace je třeba vášně neustále pozorovat. Ten nejlepší aspirant by neměl mít žádné vášně, protože každá tužba v momentu smrti znamená další zrození.

28. Nebud'te břemenem/zátěží

Nikomu byste neměli být břemenem. Každá taková zátěž uvalená na druhé se nám nepochybně stejným způsobem vrátí. Např. pokud půjde o prostředky na výživu, sama výživa bude pro nás zátěží; pokud půjde o zátěž způsobenou při starání se o tělo, samo naše tělo se stane nesnesitelné.

29. Nežebřejte

Nikdy byste neměli snížit ruku k žebrání o své potřeby. Když budete brát od ostatních, vaše chtění zůstane pořád neuspokojené. Žebrající ruka by měla být prokleta a pošpiněna. Proto byste měli mít ruku vždy napřímenou (k dávání).

Kněží a třída džangamů mají své ruce pošpiněné/prokleté kvůli lačnosti po cizím majetku a kvůli jejich sklonu k žebrání. Nikdy proto ve svém jednání neuspějí; jejich chudoba neustane a touhy zůstanou neuspokojeny. Proto byste neměli od ostatních přijímat nic zadarmo nebo bezplatně. Ostatním byste měli dávat v rámci svých možností.

30. Tolerance/trpělivost

Vaše konání by mělo být vždy perfektní, takové, aby mu ostatní neměli co vytknout. Jste-li nespravedlivě pokáráni nebo bití, neměli byste to oplácet a láska k druhým by se neměla vytratit. Ti, kdo vskutku škodí, požívají jed. Budou trpět a jed je zabije. Jelikož činili zlo, Bůh je zajisté nějakým způsobem potrestá.

Člověk by měl snášet výtky od nadřízených či autorit a tiše tolerovat i neoprávněné výtky od podřízených. Obecně vzato, ostatní nám něco vytýkají, pokud se dopouštíme chyb. Měli bychom to cítit tak, že výtka je pro naše dobro a být za ni ostatním vděční. Ti, kdo něco upřímně vytýkají, jsou našimi dobrodinci; ti, kdo radí se zdánlivým úsměvem, jsou těmi, kdo nám nic dobrého nepřejí. „Čím více tolerance, tím větší úspěch v životě.“ Je tomu tak, protože tolerance přináší okamžité výsledky – mír a štěstí. Člověk nemůže být šťastný bez vnitřního míru. Tomu, kdo je obdařen tolerancí, se bude v životě dařit. Pokání je umění čelit ranám života díky toleranci. Člověk musí tiše snášet všechno utrpení. Neměli byste dopustit, aby byla vnitřní spokojenost rozčeřena. Měli byste být opravdovým oceánem spokojenosti. Skutečný světec je ten, kdo je vždy spokojený. Trpělivě snášet překážky od druhých je nám prospěšné. Troška tolerance dokáže odvrátit mnoho hrozcících pohrom. Proto je lepší učinit takto prospěšný obchod. Učiněním malé oběti člověk obdrží od Átman daleko více v duchovní míře. Tolerance je cena, a to, co je koupeno, je blaženost Átman.

31. Neurázejte

Žádným způsobem byste neměli nikoho urážet, rozčilovat, obtěžovat a ani byste neměli způsobovat, aby se dotýčný cítil ponížene. Očekávání (naděje) ostatních by neměly být zklamány.

Nikomu nezpůsobujte zármutek. Nesmlouvejte a nesnažte se prosazovat něco, co by druhému způsobilo újmu. S tím je třeba skoncovat a naopak hledat to, co by učinilo druhé šťastnými. Pokud někdo najme na práci nádeníky, neměli by být podvedeni nízkou mzdou. Když chce někdo postavit dům, nikomu by nemělo být učiněno nic zlého. Neměly by tu být žádné přehmaty ani nezákonné zabírání majetku (půdy/dřeva). Všechny věci by měly být řádně koupeny. Je-li druhým způsobeno zranění nebo újma při stavbě domu, potká vás stejný osud, když v tomto domě budete pobývat. Jsou-li druzí učiněni šťastnými, vrátí se vám štěstí.

32. Pravda-ne-pravda

Člověk by měl vždy říkat pravdu a nikdy by neměl vyslovit nic nepravdivého, tak nebude jeho řeč nikdy bezvýznamná/marná. Když někdo mluví pravdu, vše, co vyřkne, bude prokázanou pravdou. Říká-li nepravdu, vše co vysloví, bude prohlášeno za falešné.

Nikdy byste se neměli snížit ke lži, ani kdyby pravda vedla k problému. Je to sebe-klam myslet si, že díky nepravdě můžete uniknout problému. Naproti tomu byste měli většímu problému čelit. Ať už riskujete nebo neriskujete, nikdy byste neměli říkat lež.

I kdyby dodržení pravdy mělo za následek ztrátu peněz a bohatství atd., nechte je odejít. Náš Milostivý Bůh je všemohoucí, a ne chudák. Pouze co on dává, uspokojuje a přetrvává. Kolik může dát člověk? Vaším mottem by mělo být „smrt je mnohem lepší než nepravda“ a vaše víra následující: „žádná nepravda, ani za cenu vlastního života“. Boží vůle vskutku takovému člověku pomáhá v práci.

Toto neúprosné pravidlo je podmíněno pouze jednou výjimkou; člověk může vyslovit nepravdu i za cenu vlastního rizika, aby ochránil blaho druhých, např. aby zachránil něčí život.

V této souvislosti existuje jeden příběh: Kabír Maharadž viděl brahmína, který ubil k smrti svou ženu. Proto byl povolán k soudu jako svědek, aby čin dosvědčil. Kabír Maharadž si uvědomil, že pokud řekne pravdu, brahmín přijde o život. A když ji neřekne, jeho pověst světce bude pošpiněna. Šel tedy k soudu medituje na „Já“ (Átman) a otáčel se všude, kde spatřil „Já“ (Átman). Byl požádán, aby stál rádně a vypověděl, co viděl. Kabír Maharadž řekl: Oko nedokáže mluvit a jazyk nedokáže vidět.“ Soudce měl za to, že Kabír Maharadž je duševně nemocný člověk a pro nedostatek důkazů tak brahmína propustil. Život brahmína byl ušetřen. Je tedy přípustné, pokud někdo s moudrým rozlišováním pronese nepravdu pro dobro druhého. Ale pro své vlastní sobecké cíle bychom lhát nikdy neměli.

33. Služba starším

Rodiče opatrují a vychovávají své děti; přirozeně očekávají, že se o ně děti ve stáří postarají. Vychovávají je nevěšmaje si jakoukoliv jimi učiněnou oběť, ani jejich vlastní sousto jídla. A tak se sluší, aby jim děti oddaně sloužily a respektovaly jejich přání, nezraňovaly jejich pocity a udržovaly je šťastnými.

Náklonnost a požehnání spokojených rodičů, přináší dětem štěstí. Děti, které jsou poslušné a jsou rodičům k dispozici, zajistí obdržení potomstva, bohatství, slávu, sílu, dlouhý život atd.

Ti, kdo chtějí, aby se k nim druzí chovali láskyplně, by jim měli dělat nějakou službu. „Žádná láskyplnost bez služby“. Měli by pilně plnit jejich žádost. Vždy by měli dychtivě dokončit práci, aniž by o ni byli požádáni. Dobrovolně by měli nabízet svou práci pro ně a kdykoliv je to možné, udělat práci upřímně, bez vyzvání, jak nejlépe to jde, dokonce lépe než by to udělali rodiče; stejně, jako by se jednalo o jejich vlastní práci. Děláním podřadné a takzvané triviální práce, kterou ostatní neradi dělají, plodí lásku/zalíbení okamžitě. Jde např. o čištění v domě, praní oblečení atd. Takovéto služby jsou pro vyvolání lásky/zalíbení nezbytné/esenciální. Tyto služby byste měli činit, jak nejlépe umíte, z celého srdce, a to manuální prací anebo nabídnutím okamžité pomoci. Tímto způsobem bude nepochybně rodičovská láska narůstat; a měla by vyrašit tam, kde dříve neexistovala.

34. Chovejte se k ostatním jako sami k sobě

Člověk by měl jednat s ostatními jako sám se sebou a měl by utrpení ostatních pociťovat jako své vlastní. Měl by si uvědomit, že druzí by cítili stejně takovou agónii, kdyby byla jejich úroda zničena, jakou by cítil on, kdyby byla zničena jeho vlastní úroda.

S dětmi druhých by se mělo zacházet jako s našimi vlastními. Není ke škodě, když je s těmi cizími zacházeno lépe. Pak Bůh sešle svou lásku na naše vlastní děti. Lidská láska, i ta největší, je v porovnání s tou boží, která je účinná a skutečná, zcela bezvýznamná a bezmocná.

Nikdy byste neměli být v ničem lstiví nebo povrchní. Mazaný člověk nakonec ztratí to, v čemž se uchýlil k neupřímnosti. Proto by neměl být činěn žádný rozdíl mezi přáteli a příbuznými. Se všemi by mělo být jednáno stejně.

35. Shovívavost/laskavost

Člověk by měl pomáhat druhým v rámci svých možností. Měl by dávat na charitu z toho, co mu Bůh nadělil. Přejde-li v době oběda host, měl by být uctěn polovinou jídla. Nikdo by si ale neměl přivodit dluhy nebo podvádět druhé za účelem charity kvůli falešnému pocitu významnosti či velkorysosti. Člověk by neměl přivolávat pohromu v zájmu pomoci druhým; ale bez očekávání udělit, co může, aniž by si přivodil ztrátu; a když tak učiní, neměl by to nikomu říkat. Takto byste se měli snažit o dobro ostatních čestnou prací, aby vás vaše jméno přežilo.

36. Podstata soucitu

Měli byste mít soucit se všemi bytostmi a nikdy nebyt k nikomu krutí a nepřívětiví. Stejně Átman přebývá ve všech tělech. Átma, které sídlí v jednom, přebývá ve všech. Tudíž kruté a nepřívětivé zacházení s kýmkoliv by znamenalo stejné zacházení s Átman. V takovém případě bude Átman zlé a kruté samo k sobě.

K sobě sama a ke svému jsou lidé laskaví, ale k druhým jsou nepřívětiví. Aby se měl jejich dobytek lépe, vyženou ho na cizí (lepší) pastvu. Tím však způsobují ztrátu druhým, jelikož nechají spást jejich půdu. Zabíjejí ptáky a dávají je jako potravu svým domácím miláčkům. Jsou tedy laskaví ke svým zvířatům, ale krutí k ptákům. Při společném obědě servírují více jídla svým příbuzným, čímž jsou k nim laskaví, ale servírují méně ostatním, k nimž jsou tedy nepřívětiví. Takovéto chování nezůstane nepotrestáno.

Kvůli současnému hladomoru umírá mnoho lidí. Není však pochyb o tom, že takováto pohroma je výsledkem lidí, kteří se stali nelítostnými.

37. Spokojenost s tím, co nám Bůh nadělil

Bůh nás obdařil *břichem* a Bůh nám bezpochyby obstará pro břicho dostatek chleba. Nicméně měli byste žít šťastně s tím, co vám Bůh udělil a neměli byste dychtit a toužit po tom, co náleží druhým. Jestliže prahnete po tom, co není vaše, a přehlídíte to, co vám náleží, přijdete o obojí. Jak praví pořekadlo: „žádný olej, žádné ghí“ (demonstruje příběh muže, který přišel o olej i ghí ve snaze dostat je na jednu a tu samou pánev).

38. Bohem udělené poslání

Poslání, jež od Boha všichni máme, by mělo být zdatně uskutečněno. To nejlepší je zemědělství, pak obchodování a poslední jsou služby. Bůh nám může udělit jedno z těchto poslání.

Prahnete-li po posláni druhého a pohrdavě se zříkáte toho svého a jste ve své práci nedbalí, Átman uvnitř bude nespokojený a uklidní vaši pýchu. Proto by mělo být posláni od Boha upřímně každým plněno. Tím bude Átman potěšeno a uchláholeno.

39. Způsob práce

Všichni by měli nejdříve tvrdě pracovat rukama a až pak přijmout jídlo. Neměli byste jíst jako lenoch, jen díky dluhům. Musíte jíst se ctí a nikoli s hanbou.

Člověk by měl dělat službu radostně, jakoby šlo o jeho vlastní práci (na svém), s chutí a bez lsti a lenosti. Je-li zaměstnavatel se zaměstnancem spokojený, práce bude zdařilá a zisk bude narůstat.

Větší radost plyne z nízké práce, než z té důstojnější. Každá práce by měla být provedena ve stanovený čas, tudíž zde nebudou od nikoho žádné výtky.

Tělo musí být využíváno k ustavičné práci a musí si navyknout i na tu těžkou. Tělu by neměla být věnována žádná shovívavost. „Pracujte tvrdě jako sluha a jezte jako král.“ I když je tělo opotřebované, přesto musí pokračovat ve svých povinnostech důkladně bez mrhání času. Takto musíte být osvobozeni od jakékoliv závislosti a závazku a žít bez obav spjatých s tím, jak to sami zvládnete.

Ruka, která přijímá platbu bez čestné a věrohodné práce, bude prokleta. Ta nejvyšší ze všech čestných a loajálních prací je ta, když řídíte svůj život dle příkazů Sadgurua a zaměstnáváte všechny smysly a mysl ve službě Átman.

40. Životní rovnováha (smysl pro úměrnost)

Během života musíte být vždy ostražití. Neustále byste si tak měli kontrolovat své denní příjmy a výdaje, kreditní a debetní položky. Zvážit každý krok. Almužna i charita by měla být dávana po náležitém rozlišování. Neměli byste být příliš lakomí. Všechny věci by měly být udělány rozvážně a se smyslem pro úměrnost.

41. Duchovno během světského života

Člověk musí vést svůj život a rovněž pěstovat duchovno. Neměli byste se omezit jen na své světské záležitosti. Měli byste se snažit rozvíjet duchovno dnem i nocí díky tíhnutí k sattva guně. Zatímco žijete světský život, měli byste zvládnout procházet skrz něj nepošpinění. Vskutku, naším jediným úkolem je dosáhnout Paramátman. Musíme usměrňovat a vykonávat naše činnosti jako bychom pečovali o Paramátman a pouze do té míry, jaká napomáhá (dosažení) Paramátman. S pevným přesvědčením, že vše se dostaví dle VŮLE Átman, bychom se neměli o nic obávat. Tudíž bychom se měli věnovat neustálé a nepřetržité meditaci na Átman.

42. Bud'te plní duchovna (Paramarthy)

Poté, co jste prožili světský život pracovitě ve všech ohledech, byste měli předat odpovědnost na k tomu uzpůsobená bedra svých dětí. Pak byste se měli plně oddat Paramartě (duchovnu). Už nikdy byste se neměli znovu ohlížet na světské záležitosti, ale pokračovat v meditaci na Átman až do konce a sjednotit se s NÍM.

43. Útrpný výsledek vnější bitvy

Ti, kdo vyhrají ve válce proti králi, budou nějaký čas vládnout, ale zakusí rovněž ve stejné míře štěstí a útrapy. Nikdy nemůžou mít štěstí, aniž by ho nedoprovázelo utrpení. Mohou mít bohatství, ale žádné potomstvo, nebo potomstvo, ale žádné bohatství. Jedno z nich bez druhého. Jelikož štěstí a utrpení jsou ve stejné míře, ti, co padnou na bitevním poli, jdou do záhuby a ti co vyhrají, můžou na jistý čas vládnout a poté jdou (též) do záhuby. V obou případech je záhuba jejich osudem.

44. Blažený výsledek vnitřní bitvy

Proto byste se měli vyhnout vnější bitvě a bojovat ve vyšším a odlišném druhu bitvy. Tři guny, šest vášní a deset smyslů jsou překážky na cestě k realizaci Átman. Tudíž by bitva měla být dnem i nocí vedena proti nim. A jeden po druhém by měli být tito nepřátelé zničeni.

Měli byste bojovat proti neřestem a rozvíjet ctnosti. Átman by mělo být opečovávané. Takto byste měli žít šťastně a dosáhnout osvobození. Ve vnější bitvě je v obou případech výsledkem záhuba. V této vnitřní bitvě je tu na obou stranách osvobození.

45. Dosažení osvobození (swaradža)

Zatímco se vítězně vyvíjíte ve vnitřní bitvě, všechno štěstí by mělo být vaše, a to bez omezení. V této bitvě je zaručeno (neomezené) světské štěstí v případě výhry a blaženost spásy v případě smrti. Když je řečeno, že „člověk umírající v bitvě dosahuje spásu“, vztahuje se to k vnitřní bitvě. Zvítězíte-li, dosáhnete osvobození (swaradža), tj. věčný klid Átman. Zatímco vládnete v tomto království, není tu nic jako např. chtění, a je tu věčně narůstající blaženost bez špetky utrpení. Sluší se tedy, abychom všichni dosáhli toto osvobození (swaradža) a spásu.

Část IV.

Cesta k Bohu

46. Žádné štěstí ve světském životě

Světský život je jako vodní bublina. Nikdo neví, co se stane v dalším okamžiku a nic není jisté. Tudíž opustíte-li Átman a hledáte štěstí ve světském životě, budete „hledat rýži a banány ve fata morgáně“. Voda ve fata morgáně neexistuje. Jak by tu tedy mohly růst plodiny?

Světský život je jako pověstná podzemní sýpka (zásobárna) lněných semínek, ve které se nekonečně propadáte dolů, a tudíž místo štěstí bude ve vašem životě vzrůstat pouze utrpení.

47. Rady určené mysli

Z tohoto důvodu porad'te mysli následující, „Ó, mysli, v minulosti ses narodila v 8,4 milionech formách zrození a jednáním podle svých rozmarů zakoušíš utrpení ve všech formách života, bez realizace Átman. Starala ses jen o své živočišné potřeby, jako jsou voda, jídlo atd., a krátíš si čas jako flákač plodící děti. Nabýváš bohatství i nečistým způsobem a

podstupovala si mnohá zrození a úmrtí v jednom sledu. Ale nyní, v tomto neocenitelném lidském životě by ses měla vzdát letargie (otupělosti) a spánku, bojovat proti třem objektům – (gunám) – žena/muž (vztahy), bohatství a majetek a odevzdat se Sadguruovi. Neustále, ve dne, v noci, si všímej svého chování a charakteru, spřátel si Átman, osvobod' samu sebe od cyklu zrození a smrti, a pomocí realizace Átman dosáhni věčný Klid.“

48. Požehnání Sadgurua

Sadguru je Ten, jenž realizoval (pochopil) svou totožnost se skrytou formou Átman. Setkat se se Sadguruem, obdržet od něj mantru (zasvěcení), je po putování skrze všechny druhy tvorů v minulých životech to nejdůležitější. Obecně lidé o cestě k Bohu nic nevědí. Žijí si, jak se jim líbí, a po smrti bez zastavení procházejí skrze další různá zrození. Proto byste se neměli chovat jako nevědomí lidé, ale jednat podle instrukcí Sadgurua. Meditujete-li na Átman a zakoušíte vizi Jeho Světla, bude vaše mise splněna.

49. Pracujte rukama; meditujte pomocí mysli

Ponechte mysl medítovat, zatímco ruce pracují. Obdržením Milosti Sadgurua byste měli pokračovat v práci, zatímco mentálně opakujete mantru (Boží jméno). „Pracujte rukama, zatímco medítujete na Boha Hariho. Buďte oproštěni od zádrhelů (komplikací) tak jako není pavouk přichycený k síti, kterou tká. Pozorujte svůj nádech a výdech, nepromrhejte ani jedno nadechnutí (vydechnutí), aniž byste si nevzpomněli na mantru (Božské jméno),“ říká Kabír Maharadž.

Ve světském životě musíte jednat jako ten, kdo vydělává peníze. Ten koná svou práci s pozorností na mzdu, kterou vydělá. Abyste vydělali dost na zabezpečení živobytí, musíte svou práci odvádět pořádně.

Musíte však nepřetržitě pokračovat v meditaci na Átman. Zaměstnání prací musí být jen tělo; mysl a duše musí být upřeny na Átman.

50. Odpoutanost od světského života a radost z života duchovního

Ve světském životě musíte rozvíjet pocit odpoutanosti s ohledem na světské posedlosti, jako jsou bohatství, dobytek a majetek. Pochopte, že Samsara (rodina) není vaše, a nakládejte s ní, jakoby patřila někomu jinému; ve stejnou dobu byste měli vidět, že necítíte žádnou tužbu po své rodině.

Musíte se těšit stavu Nivritty (Paramartha). Musíte nepřetržitě praktikovat toto Paramartha s nadšením a entusiasmem. Musíte pochopit, že Paramartha je vaší prvořadou povinností a zatímco vykonáváte světské aktivity pomocí svých rukou, musíte neustále opakovat mantru (Boží jméno).

51. Vzdejte se zapomínání a žijte v povědomí o Bohu

Uvědomování Boha je připomínání si Átman. Zapomnění je nepamatování si Átman. Připomínáním si Boha se veškerá vaše činnost očistí a je uspokojivě odvedena. Dokonce i nemožné se stane možným. Zapomenete-li na Boha i dobrá služba bude zkažená a vše, co je požadováno či uděláno, vylechnuto či vyřčeno skončí nezdarem.

Proto, meditujete-li nepřetržitě na Átman a vidíte Ho, aniž byste na Átman i jen na chvíli zapomněli, bude vše dokončeno, a vy získáte Klid a Mír mysli. Swa značí vaši vlastní Formu a Stha znamená ukotvenost a stabilitu. Jste-li pevně ukotveni ve své vlastní Formě, všude kolem bude Klid.

Tudíž vystříhejte se nevědomosti, dosáhněte osvícení a ved'te život v duchu své vlastní přirozenosti. Pak budete osvobozeni od všech problémů a obdržíte spásu. Musíte tedy neustále přetrvávat v nepřerušované meditaci, aniž byste promrhali i jen okamžik. Átman Samotné je konečnou Skutečností. Vše ostatní bez Átman, bez připomenutí si či spatření Átman, je naprosto k ničemu a zbytečné.

52. Satsang - Společenství Dobra (Blaha)

Satsang značí společenství dobrých lidí, kteří jsou čestní, a nadřizení sobě samým. Vzpomínka na boží jméno udělené Satguruem je skutečný satsang. Je to satsang, který nepřetržitě propléta boží jméno s vašim dechem. Také neustálá kontemplace na Skutečnost a nepřerušovaná mystická realizace Skutečnosti je vskutku satsangem. Musíte mít pořád spojení s Nirgunou (Neosobní Átman), abyste se mohli stát Ačjuta (neměnné božství) a být osvobozeni. Spojením s neměnným božstvím, Átman, byste měli nasávat a nabývat záři Ačjuty, Neměnného Átman.

53. Meditace na Átman ve dne v noci

Boží jméno udělené Satguruem byste měli opakovat během sezení či stání, a musí být také spatřeno světlo Átman. Mysl je nutno odtáhnout od sítě vášni a praktikovat připomínání si božího jména. Boží jméno vás ochrání před nebezpečím a zlem. Tudíž by neměl být promrhán žádný čas na něco jiného místo meditace na Átman. Meditace na Átman je nejpřednější povinností člověka v tomto životě. Meditace na Átman by neměla být nikdy zastavena. Měla by být prováděna ve dne v noci. Meditaci se musíte oddat alespoň hodinu třikrát denně, nebo dvě hodiny ve dne a dvě hodiny v noci.

Tato sádhana by měla být vždy praktikována v utajení, horlivě a nepřetržitě. Měli byste žít v neustálé meditaci během dne i noci, aniž by o tom druzí věděli. Tajemství nesmí být prozrazeno.

54. Sádhana by měla být praktikována tak, že překonáte vrozenou otupělost těla

Nádeník vstává brzy ráno, aby se věnoval práci na brusném kamenu, a to i proti své vůli, nemůže si pomoci. Stejně tak byste měli provádět sádhanu (duchovní praxi) jako nevyhnutelnou povinnost a ráno vstát brzy. Tělo se zdráhá vstávat, protože jeho podstatou je neustálý pohyb z jednoho zrození do druhého. Nevěnujte mu pozornost. Měli byste se vzepřít jeho podnětům dokonce i za cenu způsobení mu bolesti a usednout do meditace.

Prvotním cílem života je praktikování duchovní sádhany. Měla by být proto prováděna na základě zdolání vrozené lásky k tělu.

55. Odstranění myšlenek a představ

Během meditace by neměla být do mysli vpuštěna žádná myšlenka a ani žádost jakéhokoli druhu. A snaží-li se přesto do mysli vstoupit, měla by být zahnána.

Jednáme-li nesprávně podle svých rozmarů a vrtochů a stavíme si vzdušné zámky bez zájmu o to, co říká Átman, nebude naše touha nikdy naplněna. Popravdě je to Átman, které dává, bere i chrání.

Tudíž v rámci absolutního přesvědčení, že cokoliv si Bůh přeje, to se stane, bychom neměli brát v potaz vůbec žádné touhy. Semena myšlenek i tužeb je třeba zničit a praktikovat meditaci, aniž byste udržovali jakékoliv tužby. Budete-li kontemplotat na Átman (nirvikalpa), které je za dosahem myšlenek a představ, všechny myšlenky a touhy zmizí.

56. Átman vás zkouší

Rodiče dají dětem nějakou levnou tretku, a záměrně, aby je vyzkoušeli, ji chtějí opět vrátit zpět. Pokud ji děti vrátí, rodiče jsou potěšeni jejich ušlechtilostí. Ve skutečnosti tretku po dětech vrátit nechtěli a ani si ji vzít. Podobně Átman vytváří situace, aby vás testoval. Átman si přeje, abyste se vzdali touhy po světských věcech. Jste-li upřímně ochotni se jich zřeknout, Átman nenašponuje zkoušku do takové míry. Provádíte-li upřímně práci Átman a vzdáte se tužby po světských objektech, Átman bude potěšeno a zasype vás Milostí.

57. Oko za oko, zub za zub aneb Jak zasejete, tak sklídíte

Sklídíte to, co zasejete. Átman vám nikdy nic neodmítá, ale vrací vše, co je výsledkem člověka. Obdržíte zpět vše, co si svým chováním zasloužíte a sklídíte to, co zasejete, ať už dobré či špatné.

V Átman je vše v dokonalé rovnováze a sečteno a podtrženo, nic víc, nic méně. Co je upřímně uděláno, je stejnou měrou upřímnosti vráceno. Stejně tak, pouhá formalita je opětována formalitou, fádnot fádnotí a krutost krutostí.

58. Vaší největší povinností je sloužit Átman

Měli byste být vždy připraveni sloužit Átman přebývajícimu uvnitř vás. Neměli byste odhodit stranou to, co vám říká Átman, tím, že podlehnete rozmarům své mysli a tančíte v jejím rytmu.

Nejste ničím jiným než služebníkem Átman, které je Místrem. Pracuje-li nádeník pro svého nadřízeného pilně až do večera podle jeho instrukcí, je vyplacen dvěma ananasy. Chováte-li se tak, jak vám říká Paramátman, původní Bůh, s nesčetnou milosrdnou ochotou, On/Bůh spatří, že vámi není pocíťována žádná touha po světském životě.

Neustálou bdělostí směrem k Átman a pohroužením se do meditace na Něj bude Átman postupně realizováno. Lidské chování by mělo dosahovat nejvyšší mravnosti. Měli bychom sloužit a pečovat o Átman a modlit se o jeho udržování a ochranu (jídlo a přístřešek). Zasvětit službu Átman je tou nejpřednější povinností člověka. Toto je Swadharna – lidská posvátná povinnost, Punja – nejvyšší zásluha, jíž je dosaženo.

Žádná myšlenka, slovo či skutek by neměl být proveden bez odkazu na Átman. Všechny věci byste měli provádět s neustálým připomínáním si Átman a stejně tak zřením Átman. Všechno by mělo být děláno za účelem Átman a nic pro světský blahobyť. Toto je ten nejvyšší ideál chování člověka.

59. *Átman by mělo být naším průvodcem ve všech našich jednáních*

Světlo, které je spatřeno během meditace, je Átman. Vždy bychom měli Átman ctít jakožto našeho jediného průvodce ve všech našich činnostech.

Nemělo by být provedeno nic, co by nemělo souhlas Átman. Je-li práce vykonána i přes Jeho nesouhlas, nikdy nebude úspěšná. Átman je vždy před námi. Pokud se v jakékoliv záležitosti i jen trochu odkloní, mělo by to být bráno jako náznak Jeho nesouhlasu a provedení činnosti by mělo být zanecháno.

Tudíž, je-li každá práce provedena (s přesvědčením), že Átman je před námi, úspěch je zaručený.

60. *Realizace Átman*

Náš světský život (samsára) musíme věnovat Átman. Měli bychom být neustále pohrouženi do meditace na Něj. Vše je kontrolováno Átman. Bez Jeho vůle se nic nepříhodí. Měli bychom si proto zasloužit Jeho milost neustálou hlubokou meditací a představováním si Jeho světla. Pouze z tohoto důvodu nás obdaroval Bůh našima očima.

I když nebude vize Átman plně rozvinutá, nevadí. Nicméně, jak bylo řečeno světcem Kabírem: „I jen záblesk duchovního atomu (spiriton) je pro oddaného dostačující, aby byl po smrti spasen.“ Světec Tukaram podobně pravil: „Přijměte vše, co vám je (od Átman) uděleno. Ať je to vidění Átman pouze ze čtvrtiny nebo z poloviny či více (jakékoliv zření je pro vaší spásu dostačující.)“ Stejně tvrzení vyjádřil též světec z indického státu Kanadda, a to slovy: „Zahlédnete-li i jen letmo duchovní „vlajku“, nikdy se znovu nenarodíte.“

Tudíž bychom měli mít vizi Átman v tomto životě, a to tím, že Ho odtáhneme/odpoutáme od těla. Pak bychom měli být osvobozeni od následujícího zrození. V tomto životě se budeme rovněž těšit hmotnému blahobytu a potomstvu: a co víc, poté, co jsme obdrželi vizi světla Átman, dosáhneme osvobození po smrti tím, že s Átman splyneme.

Džaj Guru Gurulingadžangam Maharadž!

Bodha sudhe – ze Sborníku duchovních textů a životopisů Mistrů tradice Hinchgiri Sampradája

Překlad: Gabriela Adámková